



Beskattning av europakooperativ (prop. 2005/06:36)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2005/06:36 Beskattning av europakooperativ. Propositionen innehåller förslag till hur den nya associationsformen europakooperativ skall behandlas vid inkomstbeskattningen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 18 augusti 2006, vilket är samma dag som EG-förordningen om europakooperativ skall börja tillämpas.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och den följdändring som utskottet förordar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Beskattning av europakooperativ

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att förslaget kompletteras med en ändring i 24 kap. 2 § som innebär att ordet ”insatsemission” byts ut mot ordet ”emission”.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:36.

Stockholm den 2 maj 2006

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Anna Grönlund Krantz (fp), Ulla Wester (s), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Per-Olof Svensson (s), Marie Engström (v), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Jörgen Johansson (c), Catharina Bråkenhielm (s), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s), Anne-Marie Ekström (fp), Lars Gustafsson (kd) och Peter Rådberg (mp).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

I augusti 2006 skall förordningen (EG) nr 1435/2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-förordningen) börja tillämpas. Ett europakooperativ skall vara en europeisk associationsform för gränsöverskridande samverkan i form av vad som närmast kan liknas vid en ekonomisk förening.

Precis som var fallet när det gäller europabolag var EG-kommissionens ursprungliga tanke att europakooperativ skulle falla under gemensamma EG-regler. På motsvarande sätt som för europabolag, har resultatet även för europakooperativ blivit att många frågor har överlåtits till den nationella lagstiftaren. SCE-förordningen innehåller därför en rad hänvisningar till den nationella lagstiftning som gäller för kooperativa föreningar i den medlemsstat där kooperativet har sitt säte. Ett europakooperativ med säte i Sverige kommer således i många avseenden att falla under de svenska civilrättsliga bestämmelser som tillämpas på svenska kooperativ, dvs. svenska ekonomiska föreningar. Även när det gäller t.ex. skatterätt och insolvensrätt kommer svenska regler att gälla för här i landet registrerade europakooperativ.

Av SCE-förordningen framgår bl.a. följande. Ett europakooperativ skall kunna bildas varsomhelst inom EU. Medlemmarnas ansvar för föreningens förpliktelser får men behöver inte vara begränsat. Det huvudsakliga syftet med kooperativet skall vara att tillgodose medlemmarnas behov och/eller att främja deras ekonomiska och sociala verksamhet. Vidare skall ett europakooperativ vara en juridisk person och ha ett kapital uppdelat på andelar. Kapitalet skall vara uttryckt i den nationella valutan eller i euro och uppgå till minst 30 000 euro. Europakooperativets säte och huvudkontor skall finnas i en och samma medlemsstat. Sätet skall kunna flyttas från en medlemsstat till en annan utan att kooperativet behöver avvecklas i det första landet och bildas på nytt i det andra. Europakooperativet skall kännetecknas av att firman föregås eller följs av förkortningen ”SCE”.

Ett europakooperativ kan enligt SCE-förordningen bildas

- av minst fem fysiska personer bosatta i minst två medlemsstater,
- av minst fem fysiska och juridiska personer under förutsättning att dessa har hemvist i eller omfattas av lagstiftningen i minst två olika medlemsstater,
- av minst två juridiska personer om dessa omfattas av lagstiftningen i minst två olika medlemsstater,
- genom fusion mellan kooperativa föreningar hemmahörande i minst två olika medlemsstater, eller

- genom ombildning av en nationell kooperativ förening under förutsättning att föreningen sedan minst två år har en driftsenhet eller ett dotterföretag som omfattas av lagstiftningen i en annan medlemsstat.

När ett europakooperativ har bildats skall det registreras i den medlemsstat där det har sitt säte och enligt tillämpliga bestämmelser för publika aktiebolag i det landet.

Såväl fysiska som juridiska personer får vara medlemmar i ett europakooperativ. Förordningen innehåller vidare bestämmelser om i vilka fall ett medlemskap kan upphöra och om förfarandet vid uteslutning samt om medlemmars ekonomiska rättigheter vid utträde eller uteslutning.

Upprättande och offentliggörande av årsredovisning skall i princip följa bestämmelserna i den medlemsstat där europakooperativet har sitt säte. Ett europakooperativ skall dock alltid ha rätt att upprätta sin årsredovisning i euro. Revision av årsredovisning skall ske i den medlemsstat där kooperativet har sitt säte och följa den medlemsstatens lagstiftning.

Beskattningen av europakooperativ regleras inte i SCE-förordningen.

I proposition 2005/06:150 Europakooperativ har regeringen lämnat förslag till nationell associationsrättslig reglering för europakooperativ. Förslaget innehåller bestämmelser som kompletterar EG-förordningen i frågor där denna delegerar normgivningsrätten till medlemsstaterna eller där det annars har bedömts lämpligt att införa svenska regler vid sidan av förordningens regler.

Lagutskottet har tillstyrkt propositionen (bet. 2005/06:LU30).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I förevarande proposition lämnas förslag till hur den nya associationsformen europakooperativ skall behandlas vid inkomstbeskattningen. Europakooperativ föreslås med hänsyn till kooperativets karaktär likställas med ekonomiska föreningar. Därigenom kommer inkomstskattelagens (1999:1229, IL) bestämmelser som avser ekonomiska föreningar att bli tillämpliga på såväl europakooperativ med säte i Sverige som europakooperativ med säte i en annan stat. Bestämmelser som uttryckligen bara avser svenska ekonomiska föreningar blir däremot bara tillämpliga på europakooperativ med säte i Sverige. Vidare föreslås att ett europakooperativ som driver motsvarande verksamhet som en understödsförening enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar skall beskattas som en sådan. Medlemmar i europakooperativ föreslås vid inkomstbeskattningen bli behandlade på samma sätt som medlemmar i nationella ekonomiska föreningar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 18 augusti 2006, dvs. samma dag som SCE-förordningen skall börja tillämpas.

Utskottets överväganden

Vid en granskning av lagförslaget har utskottet funnit att det i 24 kap. 2 § IL finns en hänvisning till 42 kap. 21 a § samma lag när det gäller insatsemission i ekonomiska föreningar. Såvitt utskottet förstår är emellertid avsikten att regeln i den förstnämnda paragrafen skall gälla samtliga typer av emissioner som efter förevarande lagändring kommer att omfattas av 42 kap. 21 a §, dvs. utöver insatsemission enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar även insatsemissioner enligt lagen (1995:1570) om medlemsbanker och fondemissioner enligt SCE-förordningen. Utskottet föreslår att lagförslaget kompletteras i enlighet härmed. Enklast sker detta genom att ordet ”insatsemission” i 24 kap. 2 § sjätte strecksatsen byts ut mot ordet ”emission”.

I övrigt har utskottet inte något att invända mot regeringens förslag utan tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:36 Beskattning av europakooperativ:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 2 kap. 1 §, 3 kap. 19 §, 7 kap. 19 §, 37 kap. 23 och 26 §§, 39 kap. 2, 23 och 24 a §§, 42 kap. 15 a, 21 och 21 a §§ samt bilagorna 24.1 och 37.1 skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 2 kap. 4 b §, samt närmast före 2 kap. 4 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.1 §²

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

egenavgifter i 26 §	egenavgifter i 26 § <i>ekonomisk förening i 4 b §</i>
europaisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) i 5 kap. 2 §	europaisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) i 5 kap. 2 §

Ekonomisk förening

4 b §

Europakooperativ räknas som ekonomiska föreningar.

3 kap.19 §³

Den som är begränsat skattskyldig är skattskyldig för kapitalvinst på sådana tillgångar och förpliktelser som avses i andra stycket, om han vid något tillfälle under det kalenderår då avyttringen sker eller under de föregående tio kalenderåren har varit bosatt i Sverige eller stadigvarande vistats här. Skattskyldigheten gäller oavsett i vilket inkomstslag kapitalvinsten skall tas upp. Skattskyldigheten gäller också belopp som motsva-

¹ Jfr rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater (EGT L 225, 20.8.1990, s. 1, Celex 31990L0434), senast ändrat genom rådets direktiv 2005/19/EG (EUT L 58, 4.3.2005, s. 19, Celex 32005L0019).

² Senaste lydelse 2005:1136.

³ Senaste lydelse 2005:1142.

rar en kapitalvinst och som enligt 51 kap. 3 och 4 §§ skall tas upp i inkomstslaget näringsverksamhet.

Skattskyldigheten enligt första stycket omfattar

1. andelar i svenska aktiebolag, svenska handelsbolag och svenska ekonomiska föreningar med undantag för andelar i privatbostadsföretag,

2. konvertibler, konvertibla vinstandelsbevis och konvertibla kapitalandelsbevis som getts ut av svenska aktiebolag,

3. köp- och teckningsoptioner som utfärdats i förening med skuldebrev av svenska aktiebolag, och

4. terminer och optioner som avser sådana tillgångar som anges i 1–3.

Om ett utländskt aktiebolag tidigare har varit svenskt, skall vid tillämpningen av andra stycket det som sägs om ett svenskt aktiebolag även gälla det utländska aktiebolaget till och med det femte året efter det år då bolaget upphörde att ha fast driftställe i Sverige, dock längst till och med det tionde året efter det år då bolaget upphörde att vara svenskt.

Om ett utländskt aktiebolag tidigare har varit svenskt, skall vid tillämpningen av andra stycket det som sägs om ett svenskt aktiebolag även gälla det utländska aktiebolaget till och med det femte året efter det år då bolaget upphörde att ha fast driftställe i Sverige, dock längst till och med det tionde året efter det år då bolaget upphörde att vara svenskt.

Vad som sägs i detta stycke gäller på motsvarande sätt en utländsk ekonomisk förening som tidigare varit svensk.

7 kap.

19 §

Understödsföreningar är skattskyldiga bara för inkomst på grund av innehav av sådan fastighet som inte förvaltas i livförsäkringsverksamhet.

Med understödsförening avses också europakooperativ som bedriver motsvarande verksamhet.

I lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel finns bestämmelser om avkastningsskatt för understödsföreningar.

37 kap.

23 §

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619) eller 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Bestämmelserna i 21 § gäller inte vid fusion enligt 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 7 kap. 1 och 2 §§ sparbankslagen (1987:619), 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)⁴

⁴ EUT L 207, 18.8.2003, s. 1 (Celex 32003R1435).

26 §

Bestämmelsen i 24 § gäller inte vid fusion mellan kooperativa föreningar enligt 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Bestämmelsen i 24 § gäller inte vid fusion mellan kooperativa föreningar enligt 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).

39 kap.

2 §⁵

Med *livförsäkringsföretag* avses

1. livförsäkringsbolag enligt 1 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (1982:713), och
2. utländskt försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse i Sverige med stöd av lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

2. utländskt försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse i Sverige med stöd av lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige.

Med *skadeförsäkringsföretag* avses annat försäkringsföretag än livförsäkringsföretag.

Utländska försäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse i Sverige bedöms bara med hänsyn till den verksamhet som företaget bedriver från fast driftställe här. Som skadeförsäkringsföretag anses också en sådan association som avses i 6 kap. 8 § andra stycket.

23 §⁶

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 17 § inte skall tas upp av mottagaren. Om den del som inte skall tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, skall dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, *lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)* skall dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 17 § inte skall tas upp av mottagaren. Om den del som inte skall tas upp av mottagaren uppgår

⁵ Senaste lydelse 2001:1185.

⁶ Senaste lydelse 2003:1075.

stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på insatser.

till högst tio procent av utdelningen, skall dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på insatser.

Om en ekonomisk förening är centralorganisation för kooperativa föreningar, skall utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

24 a §⁷

En kooperativ *ekonomisk* förening skall dra av en medlemsinsats som tillgodoförts genom insatsmission enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar det beskattningsår då medlemsinsatsen betalas ut till en medlem som avgår.

En kooperativ förening skall dra av en medlemsinsats som tillgodoförts genom insatsmission enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar *eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker* det beskattningsår då medlemsinsatsen betalas ut till en medlem som avgår. *Detsamma gäller medlemsinsatser som tillgodoförts genom fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).*

42 kap.

15 a §⁸

Utdelning och kapitalvinst på följande aktier och andelar tas upp till fem sjättedelar:

- aktier i svenska aktiebolag,
- andelar i svenska ekonomiska föreningar som inte är kooperativa, och
- andelar i utländska juridiska personer, om inkomstbeskattningen av den utländska juridiska personen är jämförlig med inkomstbeskattningen enligt denna lag av ett svenskt företag med motsvarande inkomster.
- andelar i utländska juridiska personer, om inkomstbeskattningen av den utländska juridiska personen är jämförlig med inkomstbeskattningen enligt denna lag av ett svenskt företag, *som inte är en kooperativ förening*, med motsvarande inkomster.

⁷ Senaste lydelse 2003:1075.

⁸ Senaste lydelse 2005:1136.

Första stycket tillämpas inte om

- företaget är marknadsnoterat,
- företaget under det räkenskapsår som beslutet om utdelning avser eller under något av de fyra föregående räkenskapsåren, direkt eller genom dotterföretag, har ägt aktier med en röst- eller kapitalandel på tio procent eller mer i ett svenskt marknadsnoterat aktiebolag eller en marknadsnoterad utländsk juridisk person,
- företaget är ett privatbostadsföretag,
- andelarna är kvalificerade, eller
- en kapitalvinst skall tas upp som överskott av passiv näringsverksamhet enligt 49 a kap.

Ett företag anses marknadsnoterat om någon andel i företaget är marknadsnoterad.

21 §

Vid sådana fusioner som avses i 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och i 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker skall andelar i den övertagande föreningen som skiftas ut till medlemmen inte behandlas som utdelning.

Vid sådana fusioner som avses i 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och i 10 kap. 1 och 2 §§ lagen (1995:1570) om medlemsbanker skall andelar i den övertagande föreningen som skiftas ut till medlemmen inte behandlas som utdelning. *Detsamma gäller vid sådana fusioner som avses i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).*

Vad som utöver andelarna skiftas ut till medlemmen skall i sin helhet behandlas som utdelning.

I 48 kap. 10 § finns bestämmelser om anskaffningsutgift för de utskiftade andelarna.

21 a §⁹

Belopp som överförs till medlemsinsatserna vid insatsemission enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall inte behandlas som utdelning.

Belopp som överförs till medlemsinsatserna vid insatsemission enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker skall inte behandlas som utdelning. *Detsamma gäller belopp som överförs till medlemsinsatserna vid fondemission enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar).*

⁹ Senaste lydelse 2003:1075.

Bilaga 24.1¹⁰

Associationsformer som avses i 24 kap. 16 § andra stycket 1:

– bolag som enligt slovakisk rättsordning kallas ”akciová spoločnosť”, ”spoločnosť s ručením obmedzeným” eller ”komanditná spoločnosť”, och

– bolag som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag och rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande samt *kooperativa föreningar* som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) och rådets direktiv 2003/72/EG av den 22 juli 2003 om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande.

– bolag som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag och rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande samt *europa-kooperativ* som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) och rådets direktiv 2003/72/EG av den 22 juli 2003 om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande.

¹⁰ Senaste lydelse 2004:1147.

Bilaga 37.1¹¹

Associationsformer som avses i 37 kap. 9 § 3, 38 kap. 3 § första stycket 3, 48 a kap. 6 § 3 och 49 kap. 9 § 3:

– bolag som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag och rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbets- tagarinflytande,

– bolag som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag och rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbets- tagarinflytande *samt europa- kooperativ som bildats enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) och rådets direktiv 2003/72/EG av den 22 juli 2003 om komplettering av stadgan för europeiska koopera- tiva föreningar med avseende på arbetstagarinflytande*¹²,

– bolag som enligt belgisk rättsordning kallas "société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen" eller "société privée à responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid" och sådana offentligrättsliga organ som fungerar enligt civilrättsliga regler,

1. Denna lag träder i kraft den 18 augusti 2006.
2. Bestämmelsen i 37 kap. 26 § i sin nya lydelse tillämpas på fusioner som genomförs efter ikraftträdandet.
3. Bestämmelsen i 39 kap. 23 § i sin nya lydelse tillämpas på utdelning som lämnas efter ikraftträdandet.
4. Bestämmelserna i 39 kap. 24 a § och 42 kap. 21 a § i sina nya lydelse tillämpas på insatsemissioner som tillgodoförs efter ikraftträdandet.
5. Bestämmelsen i 42 kap. 15 a § i sin nya lydelse tillämpas på utdelning som lämnas efter ikraftträdandet. Den tillämpas även på kapitalvinst på aktier och andelar som avyttras efter ikraftträdandet.

¹¹ Senaste lydelse 2005:1142.

¹² EGT L 207, 18.08.2003, s. 25 (Celex 32003L0072).